

Reservationer på programkommissionens förslag till nytt partiprogram

Reservation 1

Arbetsköpare istället för arbetsgivare.

Vi reserverar oss mot beslutet att i förslaget till nytt partiprogram konsekvent ändra "arbetsköpare" till "arbetsgivare". Har aldrig hittat en arbetsmarknad utan köpare och säljare, och oklart varför vi ska frånga en given verklighetsbeskrivning.

Lisa Ahlqvist, Christina Snell-Lumio, Anders Neergaard

Reservation 2

Om definitionen av vårt parti.

Jag röstade för yrkande 28 om att stryka följande stycke i inledningen:

“Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund. Vi är en del av arbetarrörelsen och kvinnorörelsen, den antirasistiska rörelsen och miljörörelsen, internationellt och i Sverige. Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål: att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet, ett samhälle befriat från klass-, köns- och rasistiskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där människor bygger sin egen framtid i frihet och samverkan. För att kunna förändra samhället måste vi förstå hur det fungerar. Teori och praktik förutsätter varandra. För Vänsterpartiet är marxistiska och feministiska teorier viktiga politiska verktyg som ska användas kritiskt och prövande.”

Jag menar att denna slags uppräknings har tjänat ut sin roll och idag framstår som motsägelsefulla, onödigt exkluderande och orsakar problem för vår egen och andras förståelse av Vänsterpartiet. Trots att det är riktigt och sant att vi är socialister, feminister, antirasister och bygger vår politik på en ekologisk grund, väcker denna sammanfattning fler frågor än vad den ger svar. Ibland refereras dessa ismer (tidigare socialismen, feminismen och den ekologiska grunden och i vårt förslag till kongressen 2020 även antirasismen) som Vänsterpartiets “ideologiska ben”. Detta fungerade väl i samband med att socialismen och feminismen på 90-talet förenades i vår teoretiska grund - att nämna dem båda tjänade till att visa på självständigheten i respektive struktur, och därmed att de krävde självständiga analyser och angreppssätt. När den ekologiska grunden tillkom på 2000-talet blev detta mera oklart, särskilt som det vare sig rör sig om ett teoretiskt analysverktyg eller om en specifik ideologisk målsättning utan är öppet för tolkning. Att antirasismen inte ingått har vanligen motiverats med att vi betraktar rasismen som en konsekvens av klassamhället och kapitalismen. Samtidigt utgör antirasismen i bred mening en allt viktigare uppgift för Vänsterpartiet. Också uppräkningsen av rörelser är tveksam bland annat eftersom det inte längre går att sätta likhetstecken mellan kvinnorörelsen och den feministiska rörelsen. Texten riskerar också att i onödan uppfattas som att Vänsterpartiet motsätter sig det moderna intersektionella perspektivet - där en mängd olika förtryck, strukturer och normer ses som närvarande och samverkande i samhället. Kort sagt är det en svår uppgift att räkna upp och definiera alla de perspektiv, traditioner och rörelser som vårt parti är en del av eller stödjer. En uppgift som vi klarar oss utan. Förslaget till partiprogram ger svar på hur vi förhåller oss till olika perspektiv och kamper, och blir tydligare utan detta stycke.

Hanna Cederin

Reservation 3

Jag reserverar mig i stöd till yrkande 168 att skriva in följande text i avsnitt om vår feministiska analys.

”Nedvärderingen av alla som uppfattas som något annat än män kan märkas i alla skeden av en människas liv – från hur hon behandlas i förskolan och hennes lön och villkor på arbetsmarknaden, till hur fritiden organiseras och hur vården ser ut. Mäns makt avspeglas också i hela samhället och ger

tillgång till än mer makt, ekonomiska resurser och större handlingsutrymme för manliga individer och grupper. Konsekvenserna för de som avviker eller väljer att avvika från de tillskrivna egenskaperna eller normen om två skilda kön, såsom trans-, icke-binära och queera personer, är direkta och allvarliga. Det grövsta uttrycket för patriarkatet är mäns våld som riktas mot alla – kvinnor, barn, personer med andra könsidentiteter, sexualiteter, andra män och den egna personen. Patriarkatets förtryck ser också olika ut beroende på andra samverkande strukturer. Till exempel upplever kvinnor i arbetarklassen andra förtryck än kvinnor med högre tjänstemannapositioner, likaså utsätts rasifierade kvinnor av andra typer av förtryck än vita.”

Anders Neergaard, Christina Snell-Lumio, Lisa Ahlqvist

Reservation 4

Jag reserverar mig mot det bifallna yrkandet 369 med skrivning som reducerar många former av patriarkalt våld till enskilda mäns handlingar och som därmed minimerar kollektiva mekanismer i olika former av patriarkalt våld.

Anders Neergaard, Christina Snell-Lumio, Lisa Ahlqvist

Reservation 5

Kapitalismens avskaffande.

Vi reserverar oss mot beslutet att stryka stycket ”Vi vet att reformer inom ramen för det kapitalistiska samhället snabbt kan rullas tillbaka när maktförhållanden mellan arbete och kapital förändras. Därför kräver införandet av socialismen att kapitalismen avskaffas”.

Vi inför inte socialismen genom att ha den som mantra i programmet, och samtidigt utesluta grundläggande fakta.

Lisa Ahlqvist, Christina Snell-Lumio, Anders Neergaard

Reservation 6

Vi reserverar oss mot att den ursprungliga texten i remissförslaget, kapitlet om ”*Den generella välfärden*”, ströks till förmån för nuvarande text. Den tidigare texten är mycket tydligare om hur vi ser på den generella välfärden.

Välfärden kan inte och ska inte drivas som företag. Ett exempel som tas upp i det ursprungliga förslaget är hur skolan under mycket lång tid har varit utsatt för privatiseringar vilket har inneburit att vi idag har en skola som inte är jämlik och som inte tillhandahåller rätten till kunskap på likvärdiga villkor. Detta nämns inte med ett enda ord i det nuvarande programmet.

I det ursprungliga remissförslaget står att: ”Trots detta är löneskillnaderna mellan män och kvinnor oacceptabla. Målet ska vara lika lön för lika arbete.” Vilket också har försvunnit i nuvarande program.

I det ursprungliga remissförslaget står att:

”Målet för välfärdens alla tjänster är att den ska vara avgiftsfri. Behovet inte betalningsförmågan ska vara avgörande. Privatiseringar och entreprenader innebär därför ett allvarligt hot mot den generella välfärden och dess grundidé.” Denna viktiga text är helt borttagen i nuvarande programförslag.

Christina Snell Lumio, Anders Neergaard, Lisa Ahlqvist

Reservation 7

Vi reserverar oss mot att en skrivning under kapitlet ”*Gemensamt ägande och ekonomisk demokrati*” har försvunnit i nuvarande programförslag: ”Den ekonomiska demokratin handlar också om att minska de regionala klyftorna. Det ska vara möjligt att leva, bo och arbeta i hela landet. Detta kräver ekonomisk planering som tar hänsyn till allas rätt till arbete, utbildning och social välfärd i landets alla delar.”

Christina Snell Lumio, Anders Neergaard, Lisa Ahlqvist

Reservation 8

Vi reserverar oss mot att skrivningen om den ojämlika regionala fördelningen och den ökande ojämlikheten mellan storstad och landsbygd röstades ner i Programkommissionen och vill att den tas med i programmet.

I den nuvarande skrivningen ”Hela landet måste få leva” läggs inte skulden där den hör hemma, dvs på alla regeringar som har drivit på en utveckling där landsbygden alltmer har förlorat sina resurser. Att staten Sverige samt inhemska och utländska exploatörer tjänar stora pengar på landsbygden, både vad gäller människor och naturresurser. Landsbygden är inte fattig som man kan tro med nuvarande programskrivning. Landsbygden vill inte ha bidrag, Landsbygden vill ha rättvisa, få del av de övertjänster som exploatörer tjänat och tjänar på att utnyttja landsbygden. En exploatering som startade redan under 1960-talet och som vi idag ser resultatet av.

Vi reserverar oss mot nuvarande textförslag till förman för denna text:

”Ojämlikheten mellan stad och landsbygd har ökat oroväckande de senaste decennierna. Det innebär att förutsättningarna till ett bra liv har aldrig varit så ojämlika som nu. Att bo i en stor stad eller på landsbygden är idag avgörande för vilken service som finns tillgänglig. Det gäller alltifrån kollektivtrafik, samhällsservice till hälsovård. Samtidigt har ett allt större ansvar lagts på kommuner och regioner som omöjligt kan kompensera uteblivna välfärdstjänster på grund av stor utflyttning och som en följd därav måste höja skatterna. Skattehöjningar som dessutom slår hårdast mot de med låga inkomster. Dessutom har privatiseringarna av välfärden inneburit att ojämlikheten ökat ännu mer, då privata företag hellre etablerar sig där befolkningsunderlaget är stort.

Samtidigt tjänar staten Sverige och andra inhemska och utländska bolag stora pengar på landsbygdens arbetskraft och de naturresurser som utvinns utan att människorna eller region och kommuner får del i dessa inkomster. Därför vill Vänsterpartiet återföra en del av dessa vinster.”

Christina Snell Lumio, Anders Neergaard, Lisa Ahlqvist

Reservation 9

Vi bifaller Anders Neergaard textförslag att svensk vapenexport ska avvecklas och reserverar oss mot nuvarande skrivning att vapenexport endast ska förbjudas till odemokratiska, auktoritära eller krigförande länder.

Vapenexport är en viktig drivkraft bakom militär upprustning och bidrar till att förvärma och förlänga väpnade konflikter samt legitimerar förtryck. 2018 exporterades krigsmateriel från Sverige för 11,4 miljarder. Det är en tredubbling sedan början av 2000-talet. Räknat per person är Sverige ett av de länder som säljer mest vapen i världen. 2011 toppade vi listan. Ser man till det totala värdet var Sverige den 15:e största vapenexportören åren 2014-2018.

År 1990 exporterade Sverige krigsmateriel till 33 länder och år 2018 exporterades till 62 stycken länder. Under 2013 sålde Sverige krigsmateriel till fler länder än någonsin tidigare eller senare, totalt 66 stycken. Den svenska vapenexporten till fattiga, odemokratiska länder samt till MR-förtryckare och länder i väpnad konflikt står i tydlig motsättning till Agenda 2030.

Christina Snell Lumio, Anders Neergaard, Lisa Ahlqvist

Reservation 10

Jag reserverar mig i stöd till yrkande 324 att skriva in följande mening.

”Den Europeiska Unionen har medfört löften om positiva förändringar – ökad frihet att röra sig för människor, utbyte mellan länder, snabbare informationsflöde och tillgång till gemensamma system –

men dessa framsteg har i praktiken endast besannats för ett fåtal och ofta förutsatt att högerpolitik lagfästs, ekonomisk politik centraliserats och att öppenhet och demokrati begränsats.”

Skrivningen är viktig för att synliggöra att det finns en betydande skillnad mellan löften i EU-propaganda och vad EU faktiskt medfört

Anders Neergaard, Christina Snell-Lumio, Lisa Ahlqvist

Reservation 11

Verka för EU-utträde

Vi reserverar oss mot att skrivningen "Vänsterpartiet verkar för att Sverige ska lämna EU." ej förts in i programförslaget. Vänsterpartiet är ett realistiskt parti, och inte ett sällskap för önsketänkande. Att vara medlem i en klubb för kapitalintressen gagnar varken Europas vänster eller folkflertal.

Lisa Ahlqvist, Christina Snell-Lumio, Anders Neergaard